

Kohanimenõukogu koosoleku protokoll

PROTOKOLL nr 34

Tallinn, 25.10.2010
(seisukoha kujundamine e-posti teel)

PP 27.10.2010 nr 12-4/2-1

Juhatas: Väino Tõemets

Protokollis Aule Kikas

Osalesid: Kohanimenõukogu liikmed (seisukoha kujundamine e-posti teel,
kohanimi@siseministeerium.ee)

Päevakord:

1. Seisukoha kujundamine asustusjaotuse muutmise algatamiseks

Kohanimenõukogule arvamuse avaldamiseks ja seisukoha kujundamiseks esitatud määruse eelnõuga kavandatakse muuta regionaalministri 22. detsembri 2006. a määrusega nr 9 "Asustusüksuse nimistu kinnitamine nende lahkmejoonte määramine" kinnitatud lisa "Asustusüksuste nimistu", mida täiendatakse uute külanimede lisamisega nimistusse, asustusüksuste liigi ja lahkmejoonte muutmise järgnevalt:

- **Ida-Viru maakonna Sonda valla asustusjaotuse muutmise (Vana-Sonda küla)**

Ida-Viru maakonna Sonda valla asustusüksuse muutmise on algatanud Sonda Vallavolikogu 08.veebruari 2010.a otsusega nr 5/3 "Asustusüksuse liigi, nimetuse ja lahkmejoonte määramise algatamine".

Taotluse kohaselt on tegemist Ida-Viru maakonnas Sonda vallas asuva Varinurme küla koosseisust ajaloolise Vana-Sonda küla taastamisega.

Sonda valla territooriumil on kaks alevikku ja kaheksa küla, nende seas ka Varinurme küla. Varinurme küla piirides on endise Vana-Sonda küla territoorium. Vana-Sonda küla kuulus ajalooliselt Virumaal Pada valla, hiljem Erra valla koosseisu.

Seisuga 01.01.2010 oli Varinurme külas elanike kokku 72 inimest, nendest mehi 37 ja naisi 35. Vanuses 0-14 oli mehi 4, naisi 8, vanuses 15-64 oli mehi 25, naisi 17, vanuses 65 ja enam oli mehi 8, naisi 10.

Kuigi Vana-Sonda nimetus ei ole kasutusel ametliku nimena, on see säilinud rahva kõnepruugis mitteametliku kohanimena ja tähistab teatud osa valla territooriumist. Endise Vana-Sonda küla, praeguse Varinurme küla territooriumil elavad vallaelanikud on avaldanud soovi taastada ajalooline küla nimega "Vana-Sonda". Moodustatava küla territooriumil elab kokku 15 inimest,

nendest 9 meest ja 6 naist. Vanuses 0-14 elab 1 mees ja 2 naist, vanuses 15-64 elab 5 naist ja 2 meest, vanuses 65 ja enam elab 3 meest ja 2 naist.

Käesoleval ajal on ajaloolise Vana-Sonda küla territoorium jagatud Sonda aleviku, Ilmaste küla ja Varinurme külade vahel, mistõttu küla endistes piirides taastada ei ole otstarbekas. Sonda Vallavolikogu, lähtudes Varinurme küla elanike taotlusest moodustada ajaloolise asustusüksusena Vana-Sonda küla, otsustas oma 08.02.2010. otsusega n. 5/3 algatada asustusüksuse liigi, nimetuse ja lahkmejoone määramise menetluse.

Menetluse käigus moodustub uus asustusüksus, nimega Vana-Sonda küla, pindalaga 156 ha, mille lahkmejoont on selgitatud lahkmejoone kirjelduses.

Asustusjaotuse muutmist Sonda valla osas toetab Ida-Viru Maavalitsus oma 25.05.2010. a kirjaga nr 1.2-25/1794.

Vastaval Vabariigi Valitsuse 25. novembri 2004. s määrusega nr 335 kehtestatud "Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoone määramise alused ja korra" paragrahvi 12 lõike 1 punkti 3 alusel kooskõlastas Maa-amet (kiri 11.06.2010 nr 12.1-5/5663) Sonda vallas ennistatava Vana-Sonda küla asustusjaotuse muutmise küladevahelise lahkmejoone osas märkusteta.

Lähtudes eeltoodust on Siseministerium seisukohal, et kõne all olev asustusjaotuse muutmine on põhjendatud ning muudatuste sisseviimiseks vajalik dokumentatsioon on nõuetekohaselt koostatud, mistõttu toetab nimetatud asustusjaotuse muutmist ajaloolise Vana-Sonda küla ennistamise ja sellega seotud lahkmejoonte muutmise küsimustes.

- **Rapla maakonna Juuru valla asustusjaotuse muutmine (Helda küla)**

Juuru Vallavolikogu võttis 25. märtsil 2010. a vastu otsuse nr 54 „Asustusjaotuse muutmise taotlemine“, milles taotletakse Juuru valla asustusjaotuse muutmist eesmärgiga ennistada ajalooline Helda küla.

Volikogu on oma otsuse tegemisel lähtunud peamiselt külaelanike vastavasisulisest avaldusest. Helda küla nimi on esmakordselt mainitud „Taani hindamisraamatus“ juba 1241. a nimetuse all Helmet. Helda küla alad kuulusid Maidla mõisa koosseisu ja enamused talused olid 1920. a maareformi ajaks talupoegade poolt päriseks ostetud. Eelmise sajandi seitsmekümnendatel aastatel liideti Helda küla 1920. a maareformi käigus moodustatud Hõreda asundusega ja nimetati Hõreda külaks. Helda külal pole olnud Hõreda mõisa ja Hõreda asundusega mingit seost ja küla nimi elab elanike teadvuses edasi.

Praeguse Hõreda küla pindala on 966 ha ja alaliste elanike arv 01.02.2010 seisuga on 82. Ennistatava Helda küla pindala on 545 ha ja elanike arv 43. Pärast Helda küla ennistamist jääb Hõreda küla pindalaks 421 ha ja elanike arvuks 39.

Juuru vallale ei laekunud lahkmejoonte muutmise ettepaneku ja lahkmejoonte kirjelduse väljapaneku järgselt muudatusettepanekuid ega vastuväiteid.

Helda küla ennistamise käigus täpsustatakse ka külade lahkmejooni, viies need kokku katastriüksuste piiridega.

Juuru vallale ei ole laekunud lahkmejoonte muutmise ettepaneku ja lahkmejoonte kirjelduse väljapaneku järgselt pretensioone ega vastuväiteid.

Vastaval Vabariigi Valitsuse 25. novembri 2004. s määrusega nr 335 kehtestatud "Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoone määramise alused ja korra" paragrahvi 12 lõike 1 punkti 3 alusel

kooskõlastas Maa-amet (kiri 25.05.2010 nr 12.1-5/5362) Juuru vallas asustusjaotuse muutmise küladevahelise lahkmejoone ennistatava Helda küla osas märkusteta.

Asustusjaotuse muutmist Juuru valla osas toetab Rapla Maavalitsus oma 04.06.2010. a kirjaga nr 1.4-4/1122

Lähtudes eeltoodust on Siseministerium seisukohal, et kõne all olev asustusjaotuse muutmine on põhjendatud ning muudatuste sisseviimiseks vajalik dokumentatsioon on nõuetekohaselt koostatud, mistõttu toetab nimetatud asustusjaotuse muutmist ajaloolise Helda küla ennistamise ja sellega seotud lahkmejoonte muutmise küsimustes.

- **Rapla maakonna Juuru valla asustusjaotuse muutmine (Sadala küla)**

Juuru Vallavolikogu võttis 25. märtsil 2010. a vastu otsuse nr 56 „Asustusjaotuse muutmise taotlemine“, mille taotletakse Juuru valla asustusjaotuse muutmist eesmärgiga ennistada ajalooline Sadala küla.

Volikogu on oma otsuse tegemisel lähtunud peamiselt endise Sadala külaelanike ammusest soovist ja vallavolikogule ning -valitsusele esitatud avaldusest. Sadala küla on esmakordselt mainitud „Taani hindamisraamatus“ juba 1241. a nimetuse all Sataial ja Sathaiack. 19. sajandi lõpus hakkasid Sadala küla talumehed talusid päriks ostma. Eelmise sajandi seitsmekümnendatel aastatel liideti Sadala küla osaliselt Lõiu küla (Härgla kolhoosi piires olev osa) ja osaliselt Järlepa küla (Järlepa sovhoosi piires olev osa). Sadala nime „kaotamisel“ võisid olla ka ideoloogilised kaalutlused, sest peamiselt nn. „põlistaludest“ koosnenud Sadala külas oli kahtlemata säilinud tugevam ühtekuuluvus- ja omanikutunne. Sadala küla nimi on kohalike inimeste kõnepruugis seniajani kasutusel ja väärika ajaloo küla väärib ennistamist.

Praeguse Lõiu küla pindala on 1465 ha ja alaliste elanike arv 01.02.2010 seisuga 111. Praeguse Järlepa küla pindala on 1270 ha ja alaliste elanike arv 213. Ennistatava Sadala küla pindala on 385 ha ja alaliste elanike arv 10. Pärast Sadala küla ennistamist jääb Lõiu küla pindalaks 1348 ha ja elanike arvuks 108. Järlepa küla pindalaks jääb 1002 ha ja elanike arvuks 206.

Juuru vallale ei laekunud lahkmejoonte muutmise ettepaneku ja lahkmejoonte kirjelduse väljapaneku järgselt muudatusettepanekuid ega vastuväiteid.

Sadala küla ennistamise käigus täpsustatakse ka praegusi külade lahkmejooni, viies need kokku katastriüksuste piiridega.

Vastaval Vabariigi Valitsuse 25. novembri 2004. s määrusega nr 335 kehtestatud „Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoone määramise alused ja korra“ paragrahvi 12 lõike 1 punkti 3 alusel kooskõlastas Maa-amet (kiri 25.05.2010 nr 12.1-5/5362) Juuru vallas asustusjaotuse muutmise küladevahelise lahkmejoone ennistatava Sadala küla osas märkusteta.

Asustusjaotuse muutmist Juuru valla osas toetab Rapla Maavalitsus oma 04.06.2010. a kirjaga nr 1.4-4/1122

Lähtudes eeltoodust on Siseministerium seisukohal, et kõne all olev asustusjaotuse muutmine on põhjendatud ning muudatuste sisseviimiseks vajalik dokumentatsioon on nõuetekohaselt koostatud, mistõttu toetab nimetatud asustusjaotuse muutmist ajaloolise Sadala küla ennistamise ja sellega seotud lahkmejoonte muutmise küsimustes.

- **Rapla maakonna Juuru valla asustusjaotuse muutmine (Kalda küla)**

Juuru Vallavolikogu võttis 25. märtsil 2010. a vastu otsuse nr 55 „Asustusjaotuse muutmise taotlemine“, milles taotletakse Juuru valla asustusjaotuse muutmist eesmärgiga ennistada ajalooline Kalda küla.

Volikogu on oma otsuse tegemisel lähtunud peamiselt külaelanike vastavasisulisest avaldusest. Kalda küla nimi oli kasutusel juba 19. sajandil. Küla liideti Härgla külaga eelmise sajandi seitsmekümnendatel aastatel. Kalda küla nimi on kohalike inimeste kõnepruugis seniajani kasutusel ja elanikel on säilinud kogukondlik ühtekuuluvustunne ning soov ühiselt tegutseda.

Praeguse Härgla küla pindala on 1288 ha ja alaliste elanike arv 01.02.2010 seisuga 78. Ennistatava Kalda küla pindala on 53 ha ja alaliste elanike arv 10. Pärast Kalda küla ennistamist jääb Härgla küla pindalaks 1235 ha ja elanike arvuks 68.

Kalda küla ennistamise käigus täpsustatakse ka külade lahkmejoont Atla jõe ääres, viies selle kokku katastriüksuste piiridega. Juuru vallale ei laekunud lahkmejoonte muutmise ettepaneku ja lahkmejoonte kirjelduse väljapaneku järgselt muudatusettepanekuid ega vastuväiteid.

Vastaval Vabariigi Valitsuse 25. novembri 2004. s määrusega nr 335 kehtestatud "Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoone määramise alused ja korra" paragrahvi 12 lõike 1 punkti 3 alusel kooskõlastas Maa-amet (kiri 25.05.2010 nr 12.1-5/5362) Juuru vallas asustusjaotuse muutmise küladevahelise lahkmejoone ennistatava Kalda küla osas märkusteta.

Asustusjaotuse muutmist Juuru valla osas toetab Rapla Maavalitsus oma 04.06.2010. a kirjaga nr 1.4-4/1122

Lähtudes eeltoodust on Siseministerium seisukohal, et kõne all olev asustusjaotuse muutmine on põhjendatud ning muudatuste sisseviimiseks vajalik dokumentatsioon on nõuetekohaselt koostatud, mistõttu toetab nimetatud asustusjaotuse muutmist ajaloolise Kalda küla ennistamise ja sellega seotud lahkmejoonte muutmise küsimustes.

- **Saare maakonna Kaarma valla asustusüksuse liigi muutmine (Nasva küla)**

Saare maakonna Kaarma valla asustusjaotuse muutmise on algatanud Kaarma Vallavolikogu 25.veebruaril 2009. a otsusega nr 18 „Asustusjaotuse muutmise algatamine“. Taotluse kohaselt on tegemist Nasva küla liigi muutmise alevikuks, mille käigus asustusüksuse lahkmejooni ei muudeta. Asustusjaotuse muutmise eesmärgiks on asustuses toimunud arengu kaasajastamine asustusjaotuses.

Kaarma valla asustusüksuse liigi muutmise algatamise eelnõu oli avalikul väljapanekul valla kodulehel ja vallavalitsuse kantseleis, samuti kajastasid ja teavitasid elanikkonda Kaarma valla plaanist Nasva küla alevikuks muutmise kohta kohalikud ajalehed „Meie Maa“ 3. veebruaril 2009.a ja „Oma Saar“ 28. jaanuaril 2009.a. Kaarma Vallavolikogule ettepanekuid, arvamusi ja proteste algatuse kohta esitatud ei ole. Kaarma Vallavolikogu esitatud asustusjaotuse muudatuse taotluse seletuskirjas on mainitud, et elanike poolt oli esitatud vaid suulises vormis toetused algatusele.

01. jaanuari 2009. a seisuga elab rahvastikuregistri andmetel Nasva külas 367 elanikku.

Saare Maavalitsus (03.09.2009 kiri nr 9-8/658-1) ei ole Kaarma valla poolt esitatud taotlust Nasva küla asustusüksuse liigi muutmise kohta kooskõlastanud, põhjendades, et Nasva külas on tiheasustusena käsitletav vaid ajalooline külasüda ja selle laiendus kahel pool Kuressaare-Sääre maanteed ja Nasva jõge, kuid mitte kogu küla administratiivpiirides. Eelnimetatud kirjas märgitakse, et üle poole Nasva külast selle administratiivpiirides on siiski asustuseta, sh 733 h hõlmavad kaitse- ja hoiualad.

Kaarma vallavolikogu oma 25.09.2009 kirjas nr 5-15/38 ei nõustu Saare Maavalitsuse põhjendusega ning jääb seisukohale, et taotlus on tehtud kaalutletud ja motiveeritud otsusena ning asjaolu, et Nasva küla territooriumile jääb 733 ha hoiu- ja kaitsealad, on vägagi positiivne, sest

rekreatsioonialasid asustusüksuste sees ja ümber ei ole piisavalt. Elanike arvult vastab Nasva küla aleviku määratlusele.

Saare Maavalitsuse 05.10.2009.a kirjas nr 9-8/658-3 nõustatakse Nasva küla alevikuks muutmise, kuid leitakse, et see peaks toimuma koos lahkmejoonte muutmise ja/või uue asustusüksuse moodustamisega,

Lähtudes eeltoodust on Siseministerium seisukohal, et kõne all olev asustusüksuse liigi muutmise taotlemine Kaarma vallavolikogu poolt on põhjendatud ning muudatuste sisseviimiseks vajalik dokumentatsioon on nõuetekohaselt koostatud, mistõttu Siseministerium toetab nimetatud asustusüksuse liikide muutmist alevikuks Nasva küla osas.

- **Tartu maakonna Tartu valla asustusüksuse liigi muutmine (Äksi küla)**

Tartu maakonna Tartu valla asustusjaotuse muutmise on algatanud Tartu Vallavolikogu 17.juuni 2010 otsusega nr 24 „Asustusüksuse liigi muutmise algatamine“.

Taotluse kohaselt on tegemist Äksi küla liigi muutmise alevikuks, mille käigus asustusüksuse lahkmejooni ei muudeta.

Tartu Vallavolikogu 03.09.2008 otsusega nr 102 kehtestati Tartu valla üldplaneering, mille kohaselt on Äksi küla kompaktse asustusega ala. Vastavalt Tartu maavanema 23.04.1999 korraldusega nr 1537 kehtestatud Tartu maakonnaplaneeringule on Äksi küla tiheasustusega ala. 01.01.2010 seisuga on Äksi külas 477 elanikku. Äksi küla asustusüksuse liigi muutmine Äksi alevikuks on kooskõlas kehtestatud planeeringutega ning Äksi küla vastab Vabariigi Valitsuse 25. novembri 2004 määruse nr 335 „Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise alused ja kord“, § 2 lõikes 4 sätestatule.

Eespool toodust tulenevalt toetab Tartu maavanem Äksi küla asustusüksuse liigi muutmist Äksi alevikuks oma kirjaga 08.07.2010 nr 3.2-1/3854. Vastavalt eelpool mainitud määruse § 10 lõikele 4 ei koostata ainult asustusüksuse liigi nime muutmisel lahkmejoonte muutmise ettepanekut ja lahkmejoonte kirjeldust. Sellest tulenevalt ei ole vajalik asustusüksuse liigi muutmist kooskõlastada katastripidajaga.

Lähtudes eeltoodust on Siseministerium seisukohal, et kõne all olev asustusjaotuse muutmine on põhjendatud ning muudatuste sisseviimiseks vajalik dokumentatsioon on nõuetekohaselt koostatud, mistõttu toetab nimetatud asustusjaotuse muutmist Äksi küla liigi muutmise osas.

- **Rapla maakonna Vigala valla asustusüksuste lahkmejoonte muutmine (Leibre küla)**

Vigala Vallavolikogu on algatanud 27.mai 2010 otsusega nr 18 Vigala valla Leibre, Pallika, Naravere ja Konnapere külade lahkmejoonte muutmise eesmärgiga ennistada Leibre küla ajalooline lahkmejoon.

Taotlused küla lahkmejoonte ennistamiseks esitasid kohalikule omavalitsusele Pallika küla elanikud ja kinnistute omanikud, kes tunnetavad oma kuuluvust Leibre ja Naravere külla. Taotluse esitamise tingis külakogukonna liikmete tugev kokkukuuluvustunne ja soov taastada majapidamiste ajalooline kuuluvus.

Elanike arv asustusüksustes soo ja vanuserühmade järgi seisuga 01.01.2010 on Pallika külas 34 (16 naist ja 18 meest); Leibre külas 28 (12 ja 16), Naravere külas 76 (34 ja 42) ja Konnapere külas 14 (6 ja 8). Lahkmejoonte muutmise järel on elanike arv Pallika külas 16 (8 naist ja 8 meest); Leibre külas 45 (20 ja 25), Naravere külas 77 (34 ja 43) ja Konnapere külas 14 (6 ja 8).

Vigala vallale ei ole laekunud lahkmejoonte muutmise ettepaneku ja lahkmejoonte kirjelduse väljapaneku järgselt pretensioone ega vastuväiteid.

Vastaval Vabariigi Valitsuse 25. novembri 2004. s määrusega nr 335 kehtestatud “Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoone määramise alused ja korra” paragrahvi 12 lõike 1 punkti 3 alusel kooskõlastas Maa-amet (09.08.2010 kiri nr 12-1-5/8242) Vigala vallas asuva Leibre, Pallika, Naravere ja Konnapere külade lahkmejoonte muudatuse taotluse märkusteta.

Leibre küla lahkmejoontee muutmist Vigala osas toetab Rapla Maavalitsus oma 10.10.2010. a kirjaga nr 6-5/1762

Lähtudes eeltoodust on Siseministerium seisukohal, et kõne all olev asustusjaotuse muutmine on põhjendatud ning muudatuste sisseviimiseks vajalik dokumentatsioon on nõuetekohaselt koostatud, mistõttu toetab ajaloolise Leibre küla lahkmejoonte muutmise küsimustes.

Otsustati: kooskõlastada eelnõu regionaalministri 22. detsembri 2006. a määruse nr 9 “Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine” muutmiseks, millise vastuvõtmise tulemusena kaasneb ajaloolise Vana-Sonda küla (Sonda vallas), Helda küla, Sadala küla ja Kalda küla (Juuru vallas) ennistamine, Nasva küla (Kaarma vallas) ja Äksi küla (Tartu vallas) liigi muutmine ning Leibre küla (Vigala vallas) lahkmejoonte muutmine.

(allkirjastatud digitaalselt)

Väino Tõemets

Komisjoni esimees